Nro. 291.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 21go Grudnia 1796.

Gazety.

HOLLANDYA.

Z Hagi 29. *Listopada.* Dzień dzisieyszy ważną dla Rzeczypospolitey Batawskiey ma przynieść epokę. Konwencya rostrzyga pytanie: Czyli nowy plan Konstytucyi ma bydź wzięty na rozwagę, lub nie. W ostatnim przypadku Kommissya trudniąca się dotąd układaniem tego planu, zmnożona 10. członkami, w liczbie 31. osób będzie myśleć o nowym, który w iednym miesiącu po-

winien bydź ukończony. W pierwszym zaś przypadku, który zapewne się ziści, gdyż wszyscy pragną iednostaynie rychłego Rządu potrzebnego w tych okolicznościach, gdzie bez stałey Konstytucyi *Batawia* nie może bydź uczestniczką licznych negocyacyi w Europie, chcą Unitarowie, albo pragnący ściśley iedności Rzeczypospolitey, zanieść prozbę do Konwencyi, aby ta przed rostrząsaniem danego iuż planu Konstytucyi, przyięła za punkt węgielny *Jedność* zupełną Prowincyi, a coby się sprzeciwiało tey, ma bydź odrzucone,

W Konwencyi naszey postrzegać się daią trzy partye różne w swych zdaniach 1. *Federaliści* obstaią za władzą udzielną, albo Stanami oddzielnemi każdey Prowincyi; i tym przewodniczy interes osobisty z ambicyą. Partya ta składa się naywięcey z Szlachty i bogatych, których familie z dawnych czasów przyzwyczaione są do sprawowania urzędów i godności po Prowincyach. 2. *Rewolucioniści*, ktòrzy chcieliby ze wszystkich sił popierać iak nayskrupulatniey prawa człowieka. Obie te partye nie są bardzo liczne. 3. *Umiarkowani*, na czele ktò-

rych

rych stoi reprezentant *van de Kasteele*. Ta partya zdaie się bydź naysprawiedliwszą. Jey żądaniem iest, aby różne części kraiu, którego zbiór czyli całkowitość dość szczupłe ma obręby tak co do swych granic iako i ludności, w iedną massę był ściśle przeistoczony, i nie miał iak tylko iedną władzę udzielną, ieden Rząd co do wewnętrznych, zewnętrznych i skarbowych interesów. Przekonana bowiem iest taż partya, że od zagruntowania podobnego systema zawisła potęga, wewnętrzna i zewnętrzna spokoyność, pomyślność Rzeczypospolitey Batawskiey, zabespieczenie aliansu i ścisłego związku z Francyą, wieczny upadek godności Stathuderskiey i uniknienie wpływów Mocarstw ościennych, ktore dotąd naywięcey szkodziły kraiowi. Większa część Narodu potwierdza zdanie te ostatnie, i od kilku dni podpisano licznie w *Harlem*, *Amsterdamie*, *Dordrecht* i t. d. Adres do Konwencyi z prozbą o wprowadzenie takiego systema. Dnia wczoraszego przybyła na Sessyą ogromna massa ludu z tym pismem. W samym *Amsterdamie* liczono 14,000. podpisanych osób; w *Dordrecht*

600.

600. i t. d. Ta okoliczność uczyni bez wątpienia wrażenie na świetle członki partyi przeciwnych. W ten moment Konwencya ma rostrzygnąć niepewność, w iakiey zostaie Naród cały.

Temi czasży w *Amsterdamie* przypadek okazał iaśnie, iakim zdaniem tchnie lud Batawski względem przyszłey Konstytucyi. Na teatrze w ostatnim tym mieście przytomni wołali na Aktorów, aby im zaśpiewano Hymn Marsylski w ięzyku Francuskim; te żądanie wzięło natychmiast swóy skutek. Skoro tylko zakończono śpiewanie, Obywatel ieden zawołał w głos: „ Niech żyie Jedność i Nierozdzielność Rzeczypospolitey! śmierć wszystkim Federalistom! „ W ten moment zagrzmiał cały gmach odgłosem potwierdzaiącym te hasło. Gdy potym śpiewano *Ca ira* lud wołał ieszcze: „ Precz z Federalistami, precz z Arystokratami. „

Podług nowego planu Konstytucyi Batawskiey Ciało Prawodawcze ma się dzielić na dwie Rady tak, iak w Francyi. Te zaś Rady w czasie tylko ziazdu albo Seymu maią się zgromadzać; w reszcie zaś Deputacya z 5. członków zło-

zo-

żona zastępuiąc Radę Starszych, trudnić się będzie przez rok cały interesami Prawodawstwa. Władza Wykonawcza ma bydź polecona Radzie Stanów z 7. członków złożoney. Rzeczpospolita ma bydź podzielona na 9. Departamentów, nie wyłączaiąc kraiu *Drenthe i Brabancyi* Batawskiey. W tym nowym podziele warnią się dla każdey Prowincyi dawne imiona, granice, dozór udzielny skarbu, wypłacenie długów i wybieranie podatków Rządowych.

WŁOCHY.

Z Rzymu dnia 18. *Listopada.* Armowania w kraiach Papiezkich dotąd z tak nadzwyczaynym idą zapałem i pospiechem, że na dzień pierwszy Grudnia z okładem 6000. woyska pieszego, 1000. iazdy, a 400. artyleryi będzie zupełnie w pogotowiu do stawienia się nieprzyiaciołom w oczy. *Civitta-Vechia* opatrzone iuż zostało po części w garnizon, toż samo *Ancona* i inne fortece głównieysze kraiu Papiezkiego. W niektórych stoi do 500. zbroynego i dobrze odzia-

odzianego żołnierza, który wiele okazuie determinacyi, i wielkię czyni nadzieie. Milicye mieyſkie zmnażaią z momentem każdym ſwą liczbę, za co też Papież nadał im wiele Przywileiów. Między innemi ponowił im dawne zaſzczyty *Alexandra* 8. i *Inocentego* 12.

Król Neapolitańſki nieprzeſtaie dotąd zmnażać woyſka, i wyſyłać na granicę ſwego kraiu. *Markis Sambuca* uzbroiwſzy korpus ſwym koſztem, oddał ie pod roſkazy ſwego Monarchy.

Z *Modeny dnia* 19. *Liſtopada*.

Kommiſſarz *Garrau* piſał liſt do Aienta Francuſkiego przy nowey Rzeczypoſpolitey *Przedalpeyſkiey*, którego treść ieſt naſtępuiąca: „ Z *Ronco* dnia 16. Liſtopada. Przed dwoma dniami przeſzła armia naſza za *Etsch*, i od tego momentu biie ſię ieſzcze wśrzód naywiękſzego zapału z nieprzyiacielem. Zwycięſtwo iuż uwieńczyło niewymowne naſze uſilności. 10. ſztuk armat, tyleż wozów prochowych, 4. chorągwie i 5000. niewolników: oto ſą owoce męſtwa armii naſzey. Działa do tego ieſzcze momentu napełniaią hukiem powietrze; wſzyſtko obiecuie

cuie nam naychlubnieysze skutki. „ Podpisano *Garrau*.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 23. *Listopada.* Minister skarbowy rozesłał listy okolne do wszystkich miast handlowych, i wzywa obywateli trudniących się tym przemysłem, aby podawali swe proiekta dążące do wsparcia i ulepszenia rolnictwa, rękodzieł, przemysłu i handlu. Tém końcem każde miasto ma wysłać z swemi wnioskami Deputowanych do Paryża, gdzie pod dozorem pomienionego Ministra roztrząsane będą śrzodki w tém przedmiocie. Między innemi wyrażono w piśmie okolnym: że Rząd trudni się teraz ważnemi negocycyami; że cioły rewolucyi muszą bydź zagoione, a lud Francuski cieszyć się powszechną pomyślnością.

Ponieważ stósownie do Konstytucyi, w miesiącu *Germinal* (w Kwietniu) Ciała Prawodawcze powinny w części bydź odnowione; z tych powodów mianowana do obmyślenia śrzodków w tym przed-

przedmiocie Komissya wniosła przez Repr: *Daunou* proiekt oznaczaiący liczbę wybrać się maiących Deputowanych z każdego Departamentu, nie wyłączaiąc nawet Belgickich. Te iednak ostatnie, że dotąd nie są zupełnie urządzone, maią tylko wybrać trzecią część Deputowanych, to iest: 22. W drugim proiekcie wniesiono, aby trzecia część Reprezentantów maiących ustąpć z obu Rad, ciągniona była przez losy. Tym końcem w Radzie 5iet ma bydź 167. losów oznaczaiących wystąpienie, a w Radzie Starszych 83., ogółem 250.